

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Людський капітал у водному секторі

Пеп Мардіст
Консультант ЄЕК ООН
pepe@ut.ee

Національний політичний діалог щодо води
Київ, Україна, 19 червня 2024 року

Implementing partners

umweltbundesamt®
ENVIRONMENT AGENCY AUSTRIA

 Austrian
Development
Agency

 OiEau
International Office
for Water

 OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

 UNICEF

Co-funded by

With funding from
 Austrian
Development
Cooperation

 **RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE**
*Liberté
Égalité
Fraternité*

 AGENCE DE L'EAU
ARTOIS-PICARDIE

Що таке «робота у водної галузі»?

Робочі місця у водному секторі зазвичай класифікуються як такі, що включають (UN DESA):
"Управління водними ресурсами, включаючи IWRM та відновлення та відновлення екосистем, побудова та управління водною інфраструктурою, надання послуг, пов'язаних з водопостачанням, що включає водопостачання, водовідведення, поводження з відходами та діяльність з їх ліквідації"

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Відсутність підготовлених фахівців з водних ресурсів

- Нестача підготовлених фахівців з водних ресурсів є глобальною, існує як у багатих, так і в бідних країнах
- Очікується, що в Сполучених Штатах 1/3 персоналу водоканалів підуть на пенсію протягом наступного десятиліття
- Згідно з глобальним дослідженням, у 10 країнах, що розвиваються (населення 360 мільйонів) не вистачало 787000 фахівців з водопостачання

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Причини дефіциту фахівців з водних ресурсів

З глобального дослідження:

- високий рівень виходу на пенсію нинішніх працівників
- низький рівень набору молоді
- гендерна нерівність у робочій силі
- обмежені можливості для кар'єрного зростання

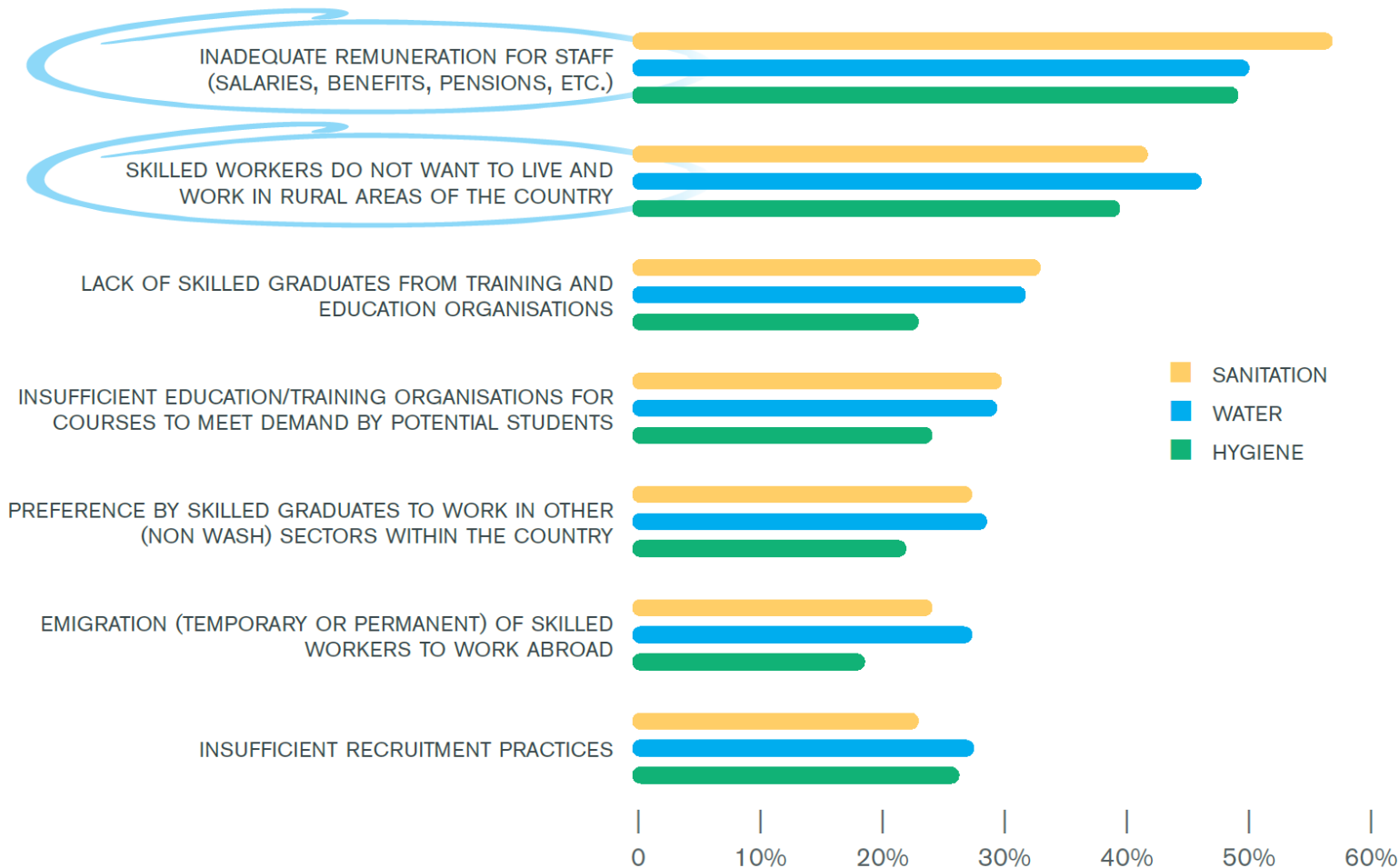
З дослідження ЄС :

- Консервативна та старіюча робоча сила
- Організації роздроблені і малі
- Слабкий бренд роботодавця
- відсутність конкурентних якостей (бюрократичні, організації, які не пропонують складну кар'єру)

Funded by
the European Union

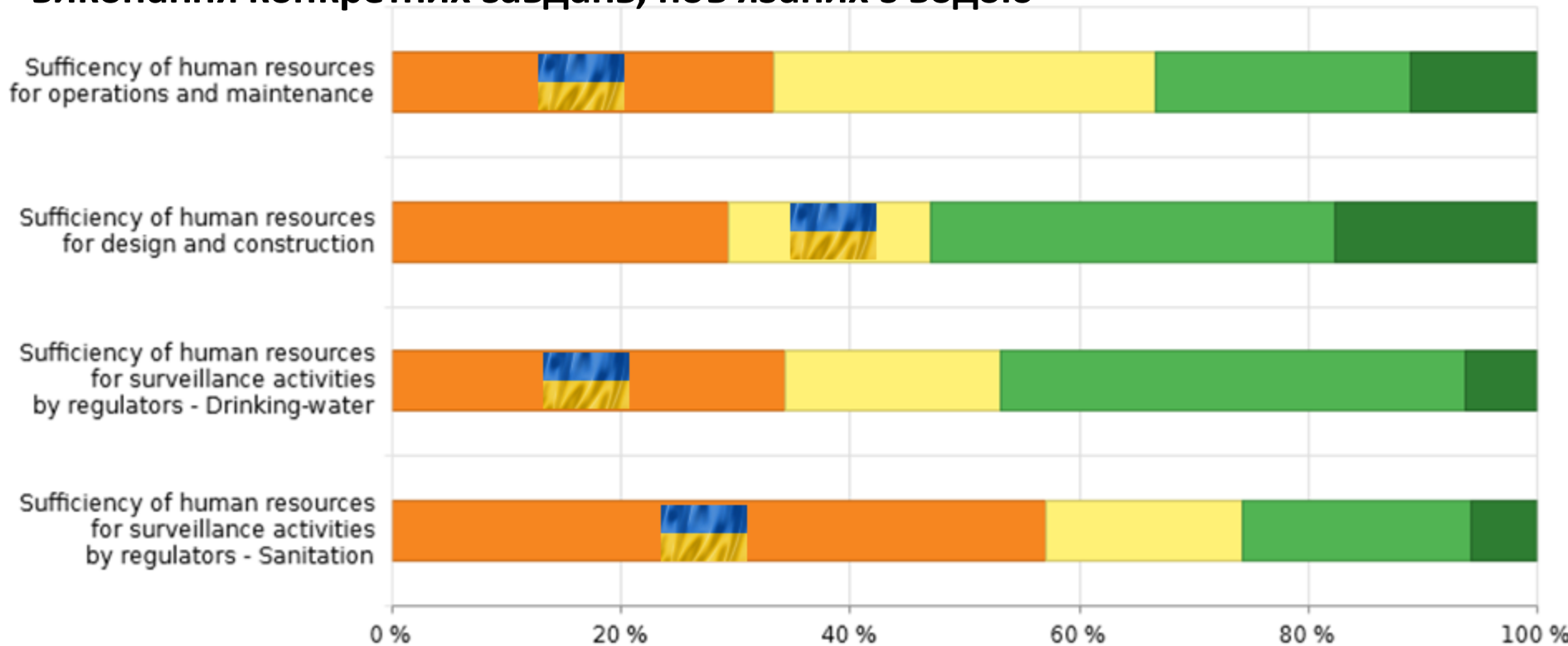
Відсоток країн, які стикаються з певними обмеженнями людських ресурсів у секторі WASH (водопостачання та відведення)

Funded by
the European Union

Відсоток країн європейського регіону, яким не вистачає персоналу для виконання конкретних завдань, пов'язаних з водою

From needed staff for this task, country has...

- less than 50%
- 50%...75%
- 75%...95%
- over 95%

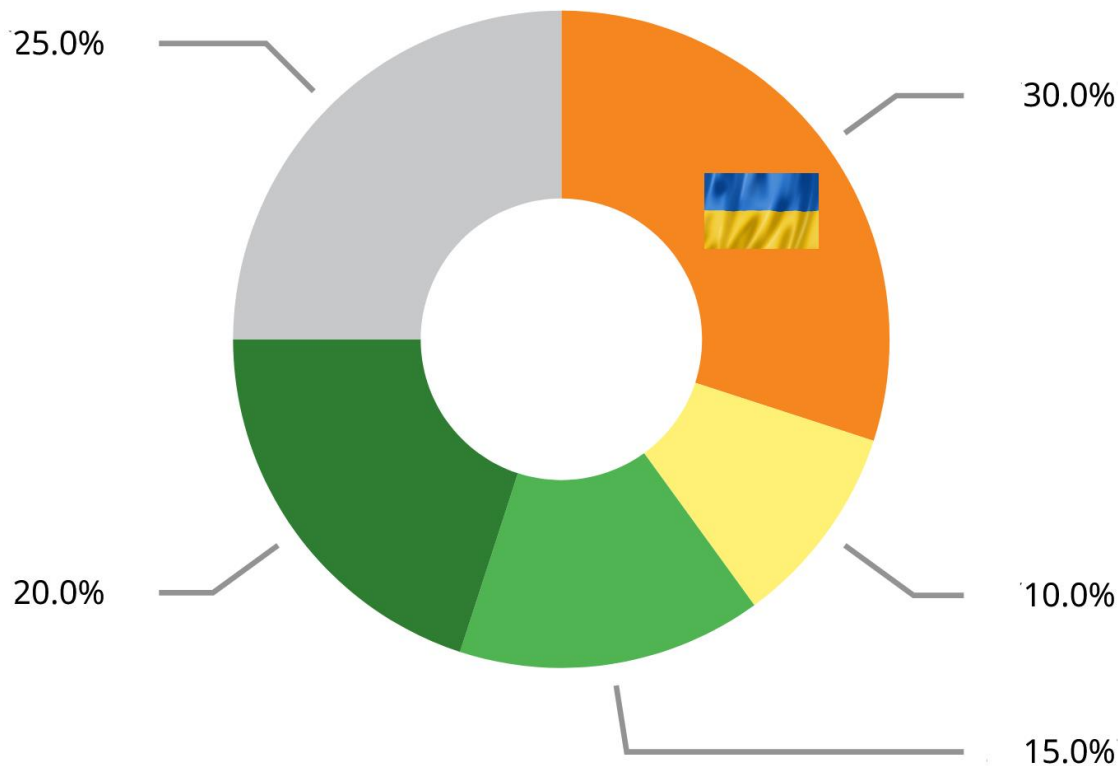
 reported situation in Ukraine

Дані звіту ВООЗ за 2021 рік, GLAAS(<https://glaas.who.int/glaas/key-findings/human-resources>)

Funded by
the European Union

Відсоток країн європейського регіону, які готують достатню кількість нових фахівців з водних ресурсів

**From needed amount
of water professionals,
country gets annually...**

- less than 50%
- 50%...75%
- 75%...95%
- over 95%
- no information

reported situation in Ukraine

Кадрова ситуація у водних відомствах міністерств

- Скільки років в середньому перебувають у міністерстві спеціалісти/головні спеціалісти

	Вірменія	Грузія	Молдова	Україна
менше 1 року				
1-3 роки				
4-10 років				

ПРИМІТКА: чернетка результатів анкетування

Кадрова ситуація у водних відомствах міністерств

- Основні причини звільнення спеціалістів/головних спеціалістів

	Вірменія	Грузія	Молдова	Україна
Низька заробітна плата				
Високе робоче навантаження				
Відсутність перспектив				

ПРИМІТКА: чернетка результатів анкетування

Кадрова ситуація у водних відомствах міністерств

- Куди зазвичай звертаються спеціалісти/основні спеціалісти?

	Вірменія	Грузія	Молдова	Україна
Інша державна установа у водному господарстві				
Інша державна установа				
Приватний сектор				
Міжнародний донор або проект				

ПРИМІТКА: чернетка результатів анкетування

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Потенційні способи утримання та залучення персоналу

- Просто підняти зарплати до привабливого рівня (напевно, зараз дуже складно в Україні)
- Деякі кошти на підвищення зарплат можна знайти «зсередини» існуючих структур за допомогою:
- Автоматизація/механізація може скоротити частину персоналу, його фонд заробітної плати може бути використаний для підвищення заробітної плати іншим
- деякі установи (Водне агентство) можуть заробляти гроші від надання послуг і використовувати ці «прибутки» для підвищення зарплат

Funded by
the European Union

Потенційні способи утримання та залучення персоналу

Нефінансові аспекти мотивації:

- **Різноманітні тренінги/нарощування потенціалу для особистісного розвитку персоналу**
- **Варіанти міжнародного співробітництва, подорожі**
- **Робоча культура, яка є відкритою, довірливою, надихаючою (також для молодого персоналу)**
- **Зрозумілі правила роботи**
- **Свобода (пере)організації команд відповідно до завдань**
- **Чіткий розподіл завдань**
- **Гарний ремонт у офісах, сучасні офіси / обладнання**

... Більше варіантів буде запропоновано протягом наступних місяців